

Často kladené otázky

Luxemburg 10. novembra 2020

Výročná správa za rok 2019 10 najčastejšie kladených otázok

1. Akú úlohu zohráva Európsky dvor audítorov vo vzťahu k rozpočtu EÚ?

Každý rok **kontrolujeme účtovnú závierku EÚ a vyjadrujeme stanovisko** k dvom otázkam: či je účtovná závierka správna a spoľahlivá a či bol rozpočet EÚ vynaložený v súlade s pravidlami. Táto kontrola je základom pre naše **vyhlásenie o vierohodnosti**, ktoré sme podľa článku 287 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) povinní predložiť Európskemu parlamentu a Rade.

V roku 2019 dosiahli výdavky EÚ celkovo 159,1 mld. EUR, čo zodpovedá 2,1 % celkových verejných výdavkov členských štátov EÚ.

2. Schválil Európsky dvor audítorov účtovnú závierku za rok 2019?

Áno. Účtovnú závierku za rok 2019 sme schválili ako **spoľahlivú** (to znamená, že sme vyjadrili tzv. výrok bez výhrad) tak, ako za každý rozpočtový rok od roku 2007. Dospeli sme k záveru, že účtovná závierka za rok 2019 vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk finančnú situáciu EÚ a jej výsledky za uvedený rok.

Okrem stanoviska k účtovnej závierke sme povinní vyjadriť na základe našej audítorskej práce aj stanovisko k tomu, či boli príslušné platby vykonané v súlade s pravidlami EÚ. Odhadovaná chybovosť v platbách sa v posledných rokoch celkovo zlepšovala – z 3,8 % v roku 2015 na 3,1 % v roku 2016, 2,4 % v roku 2017 a 2,6 % v roku 2018. V roku 2019 sa však odhadovaná chybovosť mierne zvýšila na **2,7 %**.

3. Čo znamená odhadovaná chybovosť?

Údaj 2,7 % je náš odhad **výšky prostriedkov, ktoré nemali byť vyplatené** z rozpočtu EÚ, pretože sa podľa nášho názoru nevynaložili v súlade s pravidlami EÚ, a teda nie sú v súlade s tým, čo Rada a Parlament plánovali dosiahnuť prostredníctvom príslušných právnych predpisov EÚ, alebo s konkrétnymi vnútroštátnymi pravidlami v členských štátoch.

Medzi typické chyby patria platby neoprávneným prijímateľom alebo na neoprávnené projekty, či platby za nákup služieb, tovaru alebo investícií, pri ktorých neboli správne uplatnené pravidlá verejného obstarávania.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

4. Znamená to, že sa premrhalo 2,7 % finančných prostriedkov EÚ?

Nie. Takáto interpretácia by nebola správna, pretože medzi „chybou“ a „plytvaním“ je dôležitý rozdiel. Pri testovaní overujeme, či sa peniaze EÚ vynaložili v súlade s pravidlami, či sú účtované náklady správne vypočítané a či boli dodržané pravidlá oprávnenosti. Ak jedna z týchto požiadaviek splnená nebola, nazývame to „chybou“. Tú vyjadruje údaj 2,7 %.

Niektoré chyby sa týkajú platieb, pri ktorých neboli dodržané pravidlá oprávnenosti. Zistili sme napríklad, že v Portugalsku EÚ spolufinancovala vybudovanie mestského chodníka, no práce na ňom už boli v čase žiadosti o finančné prostriedky EÚ dokončené. To nebolo v súlade s podmienkami oprávnenosti, podľa ktorých retroaktívne financovanie nie je povolené. V inom prípade požiadal poľnohospodársky podnik s rozlohou vyše 1 000 hektárov o pomoc na výstavbu priestorov určených na uskladnenie krmiva pre zvieratá, namiesto nich však vybudoval sklad obilnín. To bolo v rozpore s pravidlami, ktoré umožňujú poskytnúť podporu na uskladnenie plodín len menším poľnohospodárskym podnikom. Hoci títo prijímatelia nesplnili všetky podmienky, v oboch týchto prípadoch mohli mať finančné prostriedky EÚ aj tak určitý pozitívny vplyv a prínos.

Na druhej strane je tiež dosť možné, aby boli mrhaním výdavky, ktoré sú úplne zákonné a správne. Jedným príkladom, o ktorom sme informovali, je prístavná infraštruktúra, ktorá bola vybudovaná bez toho, aby sa dostatočne zohľadnil budúci objem prepravovaného nákladu.

5. Znamenajú zistené chyby podvod?

Vo veľkej väčšine prípadov nie. Podvod znamená úmyselné klamanie s cieľom získať určité výhody. Hoci môže byť ťažké odhaliť podvod bežnými audítorskými postupmi, pri audítorskom testovaní odhalíme každý rok niekoľko prípadov podozrenia z podvodu.

V roku 2019 sme v 747 kontrolovaných transakciách odhalili deväť prípadov podozrenia z podvodu. Všetky tieto prípady sme oznámili Európskemu úradu pre boj proti podvodom – OLAF, ktorý ich podľa potreby vyšetrí alebo preskúma v spolupráci s orgánmi členských štátov.

6. Zhoršuje sa finančné riadenie EÚ?

Odhadovaná chybovosť vo výdavkoch sa za posledných niekoľko rokov celkovo zlepšovala zo 4,4 % v roku 2014 na 2,7 % v roku 2019. Oproti roku 2018 došlo k zlepšeniam, ako je pozitívny vývoj v oblasti prírodných zdrojov a udržané výsledky v administratíve.

Významnú chybovosť však aj naďalej zisťujeme pri výdavkoch s vysokým rizikom. Podiel tohto typu výdavkov sa v rozpočte na rok 2019 zvýšil na 53 % a tieto výdavky tvorili väčšiu časť nášho celkového kontrolovaného súboru. Chybovosť vo výdavkoch s vysokým rizikom odhadujeme na 4,9 %. Na rozdiel od predchádzajúcich troch rokov sme teraz dospeli k záveru, že chyba je **rozšírená**, a preto sme **k výdavkom vyjadrili záporné stanovisko**.

7. Čo znamená „rozšírená chyba“?

Vyššie polovica výdavkov EÚ v roku 2019 sa považuje za výdavky s vysokým rizikom. Hoci chybovosť v celkových výdavkoch odhadujeme na 2,7 %, ak skúmame oddelene len výdavky s vysokým rizikom, táto miera sa zvyšuje na 4,9 %. Keďže tento typ výdavkov má

na celkových výdavkoch značnú váhu, domnievame sa, že chyba je rozšírená, to znamená, že sa vyskytuje v celom kontrolovanom súbore alebo v jeho podstatnej časti.

8. Čo sú výdavky „s vysokým rizikom“?

Výdavky s vysokým rizikom tvorí hlavne **preplácanie** oprávnených nákladov na oprávnené činnosti Úniou (podľa zložitých pravidiel). Preplácajú sa napríklad výdavky v súvislosti s výskumnými projektmi (v rámci výdavkov na „Konkurencieschopnosť“), investíciami v oblasti regionálneho rozvoja a rozvoja vidieka (v okruhoch „Súdržnosť“ a „Prírodné zdroje“) a projektmi rozvojovej pomoci (v okruhu „Globálna Európa“). Tento rok sa podiel tohto typu výdavkov zvýšil na 53,1 %, a to najmä v dôsledku zvýšenia výdavkov v okruhu „Súdržnosť“.

Výdavky s nižším rizikom tvoria **platby na základe nárokov**, ktoré sa prijímateľom uhrádzajú, keď splnia určité (menej komplexné) podmienky. Takéto platby zahŕňajú napríklad priamu pomoc pre poľnohospodárov (v rámci okruhu „Prírodné zdroje“), štipendiá pre študentov a výskumných pracovníkov (v rámci výdavkov na „Konkurencieschopnosť“), a mzdy a dôchodky zamestnancov EÚ („Administratíva“).

9. Čo znamená „výrok bez výhrad/výrok s výhradou/záporný výrok“?

„**Výrok bez výhrad**“ znamená, že údaje poskytujú pravdivý a verný obraz a sú v súlade s pravidlami finančného výkazníctva a finančného riadenia.

„**Výrok s výhradou**“ znamená, že audítori nemôžu vyjadriť výrok bez výhrad, no zistené problémy nie sú rozšírené.

„**Záporný**“ výrok poukazuje na rozšírené problémy.

10. Čo znamená „významná chybovosť“?

V audítorskej terminológii tento výraz znamená **hranicu, nad ktorou sa chyby považujú za chyby s významným účinkom**. Významná chybovosť je miera chýb, pri ktorej je pravdepodobné, že ovplyvní rozhodnutie predpokladaných používateľov audítorskej správy. My aj Komisia používame na stanovenie významnosti prah na úrovni **2 %**.

Výročná správa EDA za rok 2019 je dostupná v 23 jazykoch EÚ na webovom sídle eca.europa.eu.